

Det er viktig å holde orden i eget hus

I forrige Presidenten har ordet skrev jeg om vår bekymring for ulike tilbud om tannbehandling fra det vi oppfatter som useriøse aktører. Vi ser et behov for å få helsemyndighetene til å klargjøre hvor grensen skal gå for hva som er lovlig og forsvarlig tannbehandling rettet mot norske pasienter, og vi mener det er nødvendig med avklaring og tydeliggjøring av hvilke forhold tannbehandling kan vurderes og leveres under.

Når man stiller høye krav til andre er det også naturlig å stille høye krav til seg selv. Tilgangen på tannleger i Norge er bedre enn på mange år. Det utdannes mange tannleger i utlandet, og det meldes om god søkning til stillinger i offentlig sektor. Flere privatpraktiserende medlemmer melder om mindre tilgang på pasienter, konkurransen har rett og slett blitt hardere. Juristene i sekretariatet vårt har en opplevelse av at konfliktnivået i bransjen stiger.

Økt konkurranse kan ha positive effekter. Det kan føre til bedre spredning av kompetanse og dermed til bedre tannhelse. Sett fra myndighetenes side er økt konkurranse bra. Men økt konkurranse kan også føre til at noen tar i bruk uheldige og uønskede virkemidler. Nå, mer enn noen gang, er det derfor viktig å følge de etiske reglene, både i forholdet til pasienter og til andre kolleger. Vi må alle gjøre vårt beste for at bransjen fortsatt skal opprettholde sitt gode omdømme, selv i tider med tøffere konkurranse.

Vi får stadig meldinger om aggressiv og til tider ugrei annonsering. Vi ser tilfeller av tannleger som annonserer med spesialistkompetanse eller spesialkompetanse de ikke har, eller som ikke eksisterer i Norge. Vi ser markedsføring av behandlingsmetoder og behandlingstilbud som i beste fall er på grensen av det som er akseptabelt, og vi ser tilfeller av overbehandling. Vi har også

sett eksempler på ulike former for avtaler om eksempelvis henvisningsprovisjon.

Alt dette er i strid med NTFs etiske regler, blant annet disse bestemmelsene:

§ 8 Pasientbehandling

En pasient har krav på tannlegens råd og veiledning... Overflødig eller uønsket kostbar behandling må ikke finnes...

§ 13 Samarbeid med spesialist

(...) En tannlege skal verken av tannleger eller andre kreve eller motta noen form for honorar eller vederlag for å henvise eller anbefale en pasient til en kollega. Tannlegen skal heller ikke betale noen form for honorar eller vederlag for å få henvist en pasient til seg.

§ 17 Markedsføring

En tannleges annonsering må ikke inneholde noe som er uriktig eller villedende.

... En tannlege må ikke overfor publikum drive produktreklame for medikamenter og forbruksvarer til pasienter eller for utstyr til bruk i tannlegevirksomhet...

§ 18 Tittelbruk

Bare godkjente spesialister kan anvende spesialistpraksis. Utenlandske titler og doktorgrader må ikke brukes i Norge uten godkjenning fra NTFs hovedstyre...

Våre etiske regler danner grunnlaget for en verdig utøvelse av tannlegeyrket. Etiske regler viser at vi som yrkesgruppe tar ansvar for pasientene og faget vårt, noe som medvirker til at publikum kan ha tillit til tannlegestanden. Dette har betydning også for den enkelte tannlege, ved at pasientene opplever at de kan stole på tannlegen sin. Derfor må vi forvente at alle tannleger gjør sitt beste for å unngå at det blir grunnlag for kritikk, ved å være faglig oppdatert og utføre arbeidet forsvarlig og til pasientens beste.

En god leveregel er at vi skal behandle andre som vi ønsker å bli behandlet selv. Det gjelder både i forhold til kolleger og pasienter. Etter endt arbeidsdag skal jeg kunne se meg selv i speilet og pasienten i øynene og vite at jeg har gjort det jeg mener er best for pasienten. Det innebærer at jeg aldri utfører behandling som jeg ikke kan innstå for og som jeg ikke ville ha tilbudt mine nærmeste.

Hensynet til pasienten er det overordnede i de etiske reglene. Vårt forhold til pasientene må styres av respekt og empati, og målet må være å tilby pasientene best mulig omsorg og behandling. Vi skal naturligvis også støtte og hjelpe kolleger, og ta kollegiale hensyn, men ikke slik at det går på bekostning av hensynet til pasientene.

Lover og forskrifter vedrørende helsepersonell og pasientbehandling regulerer også en del etiske forhold. Alle tannleger har plikt til å sette seg inn i aktuelle lover og forskrifter, og utøve yrket i tråd med disse. Hensynet til samfunnet er også en del av yrkesetikken.

Det er verdt å merke seg at uavhengige undersøkelser år etter år setter tannlegene på omdømmetoppen i Norge. Befolkningen har stor tiltro til oss. Det er ikke noe som kommer av seg selv, og det er verdt å ta godt vare på. Et godt omdømme bygges sakte og møysommelig opp, men kan rives brått og brutalt ned. Å «holde orden i eget hus» er derfor helt avgjørende for at tannlegestanden fortsatt skal ha folkets tillit. Våre etiske regler bidrar til dette.

Jeg oppfordrer alle til å sette seg grundig inn i de etiske reglene. Bruk dem, og la dem være med på å styre den kliniske virksomheten. Slik skal vi sammen opprettholde befolkningens tillit og vårt gode omdømme!

Camilla Hanser Steinum